

Årsplan 2025-2027

Lillelia gårdsbarnehage

BARNEHAGEN

Lillelia Gårdsbarnehage åpnet dørene i august 2009 og er en privateid barnehage som drives i tråd med gjeldende lover, forskrifter og kommunale vilkår for barnehagedrift. Barnehagen følger egne vedtekter og årsplan, som sammen danner grunnlaget for det pedagogiske arbeidet gjennom hele året.

Barnehagen er naturskjønt plassert like ved Fredrikstadmarka, med umiddelbar tilgang til skog og friluftsområder som gir oss fantastiske rammer for uteliv og opplevelser. I tilknytning til barnehagen har vi vår egen mini-låve med høner, hane, kaniner og ponnier, som gir barna daglig kontakt med dyr og et nært forhold til gårdsliv og natur. I låven har vi også en egen snekkerbod der barna får utforske praktisk skaperglede og håndverk.

Vi har gode fasiliteter som blant annet et eget gymrom og et drivhus som benyttes aktivt gjennom året. Lokalene våre er lyse og romslige, og miljøet preges av humor, varme og et sterkt fellesskap.

Ikke langt fra barnehagen har vi vår egen turplass, utstyrt med leker, zip-line, gapahuk, lysthus og bål plass – et populært og variert uteområde for lek, samhold og læring i naturen.

Lillelia Gårdsbarnehage har plass til 38 barn fordelt på to avdelinger:

- **Litago** – for barn i alderen 0–3 år (14 plasser)
- **Dagros** – for barn i alderen 3–6 år (24 plasser)

For mer informasjon om barnehagen, vårt pedagogiske arbeid og tilbud, se vår nettside: www.lillelia.no

INNHALDSFORTEGNELSE

Barnehagen	1
Årsplan	3
Barnehagens visjon	4
Barnehagens verdigrunnlag	5
.....	5
Barnehagens formål og innhold	6
Omsorg	7
Danning	7
Lek	8
Læring	9
Vennskap og fellesskap	10
Hovedfokus 2025 - 2027	11
Kommunikasjon og språk	11
Livet på gården	12
Barns medvirkning	13
Samarbeid mellom hjem og barnehage	14
Slik jobber vi for et godt samarbeid:	14
For å bidra til et godt samarbeid og trivsel for barna ber vi dere:	14
Overganger	15
Når barnet starter i barnehagen	15
overganger innad i barnehagen	15
overgang mellom barnehage og skole	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	16
Barnehagens arbeidsmåter	16
progresjon	16
barnehagens digitale praksis	17
Tverrfaglig samarbeid	17
Barnehagens arbeid med fagområdene	18
Kommunikasjon, språk og tekst	18
Kunst, kultur og Kreativitet	19
Kropp, bevegelse, mat og helse	19
Natur, miljø og teknologi	20
Antall, rom og form	20
Etikk religion og filosofi	21
Nærmiljø og samfunn	21
Årshjul 2025 - 2026	22
Årshjul 2026 - 2027	23

ÅRSPLAN

Barnehagens årsplan er utarbeidet i tråd med **Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver** og **barnehageloven**, og danner grunnlaget for vårt pedagogiske arbeid gjennom året. Årsplanen beskriver hvordan vi omsetter rammeplanens verdier og mål i praksis, og den synliggjør våre visjoner, prioriteringer og satsingsområder.

Planen bygger på erfaringer og vurderinger fra tidligere år, samt personalets refleksjoner om hva som er viktig å ha fokus på for å fremme barns trivsel, lek, utvikling og læring. Den fungerer som et arbeidsredskap for personalet, og bidrar til å styre den daglige virksomheten i tråd med barnehagens mål og verdigrunnlag.

Årsplanen gir foreldre og foresatte mulighet til å få innsikt i barnehagens pedagogiske arbeid, og er et utgangspunkt for medvirkning og dialog. Den skal samtidig gi informasjon til eiere, politikere, kommunen, samarbeidspartnere og andre interesserte om hva barnehagen arbeider med og står for.

Gjennom året utarbeider avdelingene månedsbrev som gir foreldrene et innblikk i det som har skjedd den foregående måneden, og samtidig informerer om kommende aktiviteter og tema for neste måned. Månedsbrevene er forankret i årsplanen og skrives etter at personalet har evaluert og reflektert over arbeidet i fellesskap. Brevene publiseres på MyKid, og kan skrives ut ved behov eller ønske.

Årsplanen legges frem for barnehagens samarbeidsutvalg (SU), der den blir godkjent.

«GÅRDEN HVOR DET SPIRER OG GROR, TRYGGHET, VENNSKAP OG OPPLEVELSER FOR LITEN OG STOR»

Visjonen vår er en rettesnor og et felles mål for både barn og voksne i barnehagen. Den skal prege hverdagen vår og være noe vi strekker oss etter i alt vi gjør. For å oppnå dette, er det avgjørende at hele personalgruppen står sammen og utvikler en felles plattform for praksis. Denne plattformen skal gi oss en felles referanseramme og gjøre det lettere å reflektere over, sette ord på og videreutvikle vår pedagogiske forståelse og praksis.

Trygghet

Trygghet er en grunnleggende forutsetning for all utvikling, trivsel og læring. I vår barnehage arbeider vi systematisk med å skape en trygg hverdag, både ved oppstart og gjennom hele året. Vi legger til rette for et trygt og godt samspill ved at barna alltid møtes av varme, tilstedeværende og anerkjennende voksne.

For å skape trygghet vektlegger vi følgende:

- Anerkjennende voksne som ser, forstår og bekrefter barnet
- Voksne som er fysisk og psykisk til stede
- Omsorg – ei hånd å holde i og et fang å sitte på
- Tydelige og trygge rammer – faste rutiner og klare forventninger
- Muligheter for vennskap og sosial tilhørighet
- Engasjerte voksne som deltar i barnas aktiviteter og lek
- Et positivt miljø med rom for humor, glede og fellesskap

Vennskap

Vennskap er viktig for barns sosiale utvikling og selvfølelse. Det gir trygghet, glede og opplevelsen av å være verdsatt. I barnehagen legger vi til rette for at barna får utvikle nære og varige vennskap gjennom felles lek, opplevelser og aktiviteter. Vi støtter barna i å vise empati, lytte, inkludere og dele med hverandre.

Opplevelser

Opplevelser er en viktig del av barnas læring og utvikling. Gjennom lek, utforsking og prosjekter får barna erfare og forstå verden rundt seg. Opplevelser skapes både spontant og planlagt, og de oppstår i samspill med omgivelsene. Voksne må være aktivt til stede, observerer, lytte, støtte og følge opp barnas initiativ og undring. Felles opplevelser styrker fellesskapet og gir verdifulle muligheter for læring, språk og relasjoner. Opplevelser blir til erfaringer, og erfaringer blir til utvikling.

Ved å arbeide systematisk med trygghet, vennskap og opplevelser gjennom hele barnehageåret, sikrer vi at visjonen vår er levende og styrende for vårt daglige arbeid med barna.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid» - Rammeplan for barnehagen.

Barnehageloven og rammeplanen danner grunnlaget for arbeidet i alle barnehager. Rammeplanen vektlegger at barnehagen skal fremme *barndommens egenverdi, demokrati, mangfold, gjensidig respekt, likestilling, likverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse*. Disse verdiene skal være gjennomgående i barnehagens hverdag og ligge til grunn for alt pedagogisk arbeid.

I Lillelia Gårdsbarnehage har vi valgt visjonen:

«Gården hvor det spirer og gror – trygghet, vennskap og opplevelser for liten og stor»

Denne visjonen er ikke bare ord, den uttrykker vårt verdigrunnlag og det vi ønsker å være for barna hver eneste dag. Den gir retning til våre pedagogiske valg, og danner rammen for et inkluderende og utviklende miljø hvor alle barn kan blomstre. Visjonen favner rammeplanens verdier, og vi arbeider systematisk for å omsette disse i praksis:

- Trygghet er grunnlaget for livsmestring og helse. Når barn opplever trygghet i relasjonen til trygge og anerkjennende voksne, utvikler de selvstendighet, mestring og tro på seg selv. Et trygt miljø gir barna rom til å utforske, leke og lære i sitt eget tempo.
- Vennskap fremmer demokrati, gjensidig respekt og likestilling. I møte med andre barn lærer barna å lytte, vente på tur, ta hensyn og dele. Gjennom lek og relasjoner utvikler de sosial kompetanse og empati, og får erfaringer med samarbeid og fellesskap.
- Opplevelser legger grunnlaget for bærekraftig utvikling, mangfold og likverd. Vi gir barna varierte og meningsfulle erfaringer gjennom naturmøter, prosjekter, gårdsdrift og utforskende aktiviteter. Slik får barna kunnskap om sammenhenger i naturen, respekt for ulikheter og en forståelse av at alle mennesker er like mye verdt.

Gjennom disse verdiene integrerer vi rammeplanens verdigrunnlag i vårt daglige arbeid, og utvikler barnehagen som et sted for helhetlig læring og livsmestring.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Arbeid med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal sees i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling» - Rammeplan for barnehagen

I henhold til Rammeplanen skal vi arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk sees i sammenheng, og samlet bidra til barns allsidige utvikling. I Lillelia Gårdsbarnehage jobber vi aktivt og bevisst med å integrere disse områdene i hverdagen, slik at barna får et trygt, stimulerende og utviklende miljø.

Slik arbeider vi i praksis:

- Vi har fokus på relasjonsbygging og støtter barna i å utvikle gode samspill gjennom lek, konfliktløsning og felles aktiviteter. Vi organiserer lekegrupper og jobber med å styrke barnas lekeferdigheter og evne til å delta i positive samspill med andre.
- Vi tilrettelegger for gode rollemodeller, både blant barn og voksne, og legger vekt på å skape et inkluderende miljø preget av respekt og anerkjennelse.
- Vi hjelper barna til å bli bevisste på egne og andres følelser, og støtter dem i å reflektere over egne handlinger. På denne måten styrker vi både empati, selvinnsikt og sosial kompetanse.
- Vi bruker hverdagssituasjoner som naturlige anledninger til samtaler og undring rundt livet, verdier og spørsmål som opptar barna. Dette gir rom for danning og meningsfulle refleksjoner.

I tråd med både Rammeplanens intensjoner og vår egen visjon om trygghet, vennskap og gode opplevelser legger vi grunnlaget for barns helhetlige utvikling og livsmestring.

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet» – Rammeplan for barnehagen

I Lillelia gårdsbarnehage ser vi omsorg som en grunnleggende forutsetning for barns trivsel, trygghet og utvikling. Barn har behov for voksne som er sensitive, lyttende og som møter dem med varme og respekt. Omsorg i barnehagen handler både om fysiske handlinger og mellommenneskelige relasjoner, som gir barna følelsen av å være verdifulle og betydningsfulle.

Den kroppslige omsorgen innebærer at vi dekker barnas grunnleggende behov, som mat, hygiene, hvile og fysisk nærhet. Like viktig er den relasjonelle omsorgen: å være en trygg voksen som ser, lytter, bekrefter og støtter barnets utvikling. Når barn blir møtt med anerkjennelse og kjærlighet, legges grunnlaget for utvikling av selvfølelse, empati og gode relasjoner til andre.

For å fremme omsorgsfulle relasjoner i hverdagen, legger vi vekt på følgende:

- Vi respekterer barnas valg av relasjoner og er bevisste på hvilke voksne barna søker trygghet hos.
- Vi anerkjenner og snakker med barna om deres følelser, og hjelper dem med å sette ord på det de opplever.
- Vi oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre, og løfter fram disse handlingene som viktige og verdifulle.
- Vi tilpasser forventninger og aktiviteter til barnas utviklingsnivå og individuelle behov.
- Vi observerer og blir godt kjent med hvert enkelt barn, slik at vi kan møte dem der de er, både emosjonelt og praktisk.
- Vi er til stede i dagens overganger, for eksempel ved å hilse barna ordentlig med «hei» når de kommer og «ha det» når de går, og viser på den måten at deres tilstedeværelse er viktig for oss.
- Vi er fysisk til stede i barnas lek, lytter, veileder og støtter barna aktivt. Vi er på gulvet med barna, både bokstavelig og i overført betydning.
- Vi skaper forutsigbarhet ved å forklare handlinger og valg, slik at barna forstår og kan føle trygghet i det som skjer.

Gjennom bevisst praksis og varme relasjoner ønsker vi å gi hvert barn i Lillelia gårdsbarnehage en hverdag preget av omsorg, trygghet og ekte nærvær.

DANNING

«Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endring.» - Rammeplan for barnehagen

I Lillelia Gårdsbarnehage ser vi danning som en livslang prosess som starter i tidlig barndom. Danning skjer i relasjon med andre og gjennom felles opplevelser og refleksjoner sammen med trygge og bevisste voksne. Vi ønsker å være gode rollemodeller og skape et miljø hvor barna får støtte i å utvikle selvstendighet, sosial forståelse og ansvarsfølelse.

Vi gir barna opplevelser og utfordringer tilpasset alder og utvikling. Samtidig legger vi til rette for at de skal få kunnskap og erfaringer som styrker deres evne til å tenke selvstendig, stille spørsmål, undre seg og gjøre egne vurderinger. Vi ønsker å vekke og bevare barnas naturlige nysgjerrighet og inspirere dem til å utforske verden rundt seg med åpenhet og engasjement.

For å støtte barnas dannelsesprosess og nysgjerrighet, vektlegger vi følgende i vårt daglige arbeid:

- Å ta barna på alvor og møte deres spørsmål, ideer og tanker med respekt.
- Å vise toleranse og anerkjenne forskjellighet, både i uttrykksformer, væremåte og bakgrunn.
- Å ha tillit til barna og gi dem rom for å prøve, feile og lære i trygge omgivelser.
- Å løfte fram barns betydning i fellesskapet og gi dem muligheter til å bidra.
- Å tilpasse oppgaver slik at barna opplever mestring og utfordring på riktig nivå.
- Å skape rom for undring og utforsking.
- Oppmuntre barna til å stille spørsmål og være nysgjerrige på seg selv, hverandre og omverdenen.
- Å være til stede i gode samtaler, der barna får støtte til å uttrykke seg og utvikle egne tanker.

«Den enkleste måten å endre barn er å endre de voksne» Pål Roland

Gjennom dette arbeidet håper vi å gi barna tro på seg selv, utvikle deres kritiske sans og nysgjerrighet, og styrker deres evne til å delta aktivt og medvirkende i eget liv og i fellesskapet.

LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes» -
Rammeplan for barnehagen

I Lillelia Gårdsbarnehage anerkjenner vi leken som barnas viktigste og mest meningsfulle aktivitet. Lek har en egenverdi i seg selv, og barna leker først og fremst fordi det er gøy, men samtidig skjer det en omfattende læring gjennom leken. Når barn leker, utvikler de språk, sosial kompetanse, kreativitet, fantasi og forståelse for både egne og andres følelser og behov. Gjennom leken øver barna seg på å samarbeide, vise hensyn, inkludere andre og mestre sosiale regler. Leken gir rom for undring og utforsking, og den er en nøkkel til både vennskap og fellesskap. Det er i leken barn knytter relasjoner, utvikler identitet og bearbeider inntrykk og erfaringer.

Vår rolle som voksne er å skape gode rammer for lek og støtte barna i deres lekende samspill.

For å sikre at leken får en sentral plass i barnehagehverdagen, forplikter vi oss til å:

- Ha god kompetanse om lek og forstå lekens betydning for barns utvikling.

- Sørge for at barna har trygge, inspirerende og varierte lekemiljøer både ute og inne.
- Skape skjermede og oversiktlige lekesoner der barna får ro til å utfolde seg.
- Observere og støtte barna i lek, og hjelpe dem med å komme inn i leken, starte nye leker eller videreføre pågående lek.
- Tilføre nytt materiell og inspirasjon når det trengs, slik at leken forblir engasjerende og utviklende.
- Delta i leken når det er naturlig, uten å overta eller styre.
- Legge vekt på å fremme inkluderende lek, og veilede barna i å invitere andre inn, særlig dem som står utenfor.

Gjennom å gi leken den plassen den fortjener, skaper vi et barnehagemiljø som fremmer læring, trivsel og fellesskap, og gir barna en verdifull plattform for videre utvikling.

LÆRING

«barn skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskapet der barna skal få bidra i egen og andres læring» – Rammeplan for barnehagen

I barnehagen ser vi på læring som en helhetlig prosess hvor lek, nysgjerrighet, undring og medvirkning går hånd i hånd. Barnehagealderen er en tid med stor utvikling og læringsvilje, og vi legger til rette for at barna får bruke både kropp og sanser aktivt i oppdagelsen av seg selv og verden rundt seg.

Vi anerkjenner at barna lærer best når de får utforske og erfare på egne premisser. Læring skjer ikke bare i planlagte aktiviteter, den skjer hele dagen, i hverdagslige situasjoner, i leken, i måltider, på tur og i samvær med andre. Vi ønsker å ivareta barnas naturlige vitebegjær og bidra til varige mestringsopplevelser som bygger selvtillit og lyst til å lære videre.

For å kunne støtte barnas læring i barnehagehverdagen, forplikter vi oss til å:

- Følge opp barns undring og spørsmål, og bruke det som utgangspunkt for videre læring.
- Tilpasse aktiviteter etter barnas alder, utvikling og behov.
- Sørge for varierte og rike erfaringer som stimulerer alle sanser og gir rom for utforskning.
- Observere og ta utgangspunkt i barnas interesser, og utvikle læringssituasjoner i tråd med deres engasjement.
- Være tydelige og trygge rollemodeller som viser interesse, begeistring og respekt for barnas læringsprosesser.
- Tilrettelegge for godt samspill, slik at barna lærer av og med hverandre.

Vi tror på at barn lærer når de leker og leker når de lærer.

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» – Rammeplan for barnehagen

I Lillelia gårdsbarnehage legger vi stor vekt på å skape et inkluderende fellesskap der alle barn opplever seg som verdifulle og sett. Gode relasjoner og vennskap har stor betydning for barns psykiske helse, sosiale utvikling og trivsel, både her og nå, og senere i møte med skolen og livet videre.

Det å ha venner styrker selvfølelsen og er en viktig del av sosialiseringprosessen. Vi vet at vennskap ikke alltid oppstår av seg selv. Noen barn trenger støtte og veiledning for å komme inn i lek, bygge relasjoner og bli inkludert. Voksne har derfor en avgjørende rolle i å legge til rette for vennskap og gode samspill. Vi jobber aktivt med å fremme et positivt psykososialt miljø, der mobbing og utestengelse ikke aksepteres. Barnehagen er lovpålagt å gripe inn dersom vi mistenker at et barn ikke har det trygt og godt. I slike tilfeller setter vi i gang konkrete tiltak og følger opp med en aktivitetsplan.

For å fremme vennskap og fellesskap forplikter vi oss til å:

- Gi barna trygghet og støtte, slik at de utvikler gode strategier for å ta kontakt og delta i lek.
- Veilede barna i sosialt samspill, som å lytte til hverandre, løse uenigheter og samarbeide.
- Skape rom for rik lekeerfaring hver dag, der voksne både deltar aktivt og støtter barna i å utvikle leken.
- Hjelp barn som står utenfor fellesskapet inn i lek og relasjoner.
- Aktivt jobbe med tematikk som likeverd, mangfold og vennskap gjennom hele året, som for eksempel ved å synge "Bli med sangen", markere regnbueuke og ikke minst gjennom samtaler i hverdagen.

Vår målsetting er at alle barn i Lillelia gårdsbarnehage skal oppleve å ha en plass i fellesskapet, føle seg betydningsfulle, og få muligheten til å etablere og utvikle gode vennskap.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling»
– Rammeplan for barnehagen

I Lillelia gårdsbarnehage ser vi språkutvikling som en integrert og naturlig del av barnas hverdag. Gjennom samtaler, lek, høytlesing, sang og samspill skaper vi et miljø hvor barna får muligheten til å uttrykke seg, stille spørsmål, utforske nye ord og dele sine tanker og erfaringer. Vår rolle som voksne er å være tydelige språkmodeller og bruke språket aktivt i alle situasjoner, både i rutiner, lek og læring.

Vårt mål er at alle barna skal få et rikt og variert språk og utvikle trygghet i egen kommunikasjon. Vi vet at tidlig språkstimulering er avgjørende for barnas videre læring, sosiale utvikling og selvtillit. Derfor jobber vi målrettet med å skape språkrike omgivelser i hele barnehagedagen, slik at språket blir en naturlig del av alle aktiviteter.

For å legge til rette for god språkutvikling og kommunikasjon i barnehagen, forplikter vi oss til å:

- Skape varierte og inspirerende språkmiljøer som inviterer til samtale, undring og lek.
- Introdusere barna for et mangfold av ord og begreper for å utvide ordforrådet deres, uten å forenkle språket unødvendig.
- Bruke hverdagssituasjoner aktivt til å føre gode og nære samtaler med barna, både under stell av dyr, i lek, ved måltider og i rutiner.
- Sikre at alle barn får delta i lek og samtaler, også de som trenger ekstra støtte for å uttrykke seg.
- Følge opp barn med språklige utfordringer på en trygg og målrettet måte, for å gi dem nødvendig støtte i språkutviklingen.
- Gi barna erfaringer med språk gjennom lek, høytlesing, rim, regler og sanger, som er viktige språkutviklende aktiviteter.
- Ha en bevisst holdning til språkbruk ved å snakke med, ikke til, barna og sørge for at de alltid føler seg sett og hørt.

Som personalet i Lillelia gårdsbarnehage er vi forpliktet til å kontinuerlig utvikle vårt språkarbeid for å sikre at barna får den støtten de trenger i sin språkutvikling. Vi ønsker å øke vår egen bevissthet rundt språk, tekst og kommunikasjon, og arbeider med følgende konkrete tiltak:

- Gjennomføre kurs og kompetanseheving for personalet i hvordan jobbe med språk i grupper og individuell språkutvikling.
- Samarbeide med logoped for å tilrettelegge for barn med spesifikke språkutfordringer.
- Bruke språkutviklende samtaler og språklig bearbeiding av innholdet i aktiviteter, som for eksempel fortellinger, bøker og lek.
- Fokuserer på ord og begrepsforståelse i barnas aktiviteter og opplevelser for å styrke språklig bevissthet.
- Bruk av konkrete i samlingene

Gjennom disse tiltakene ønsker vi at alle barn i Lillelia gårdsbarnehage skal oppleve glede, mestring og fellesskap gjennom språk, kommunikasjon og samspill. Vi skal skape et miljø hvor barnas språkutvikling står i fokus, og hvor språket blir et redskap for både læring og relasjonsbygging.

LIVET PÅ GÅRDEN

I dag har mange barn begrenset kontakt med dyr. Hos oss i Lillelia gårdsbarnehage har vi egne dyr som hane, høner, kaniner og ponnier. Å ta vare på dyrene er en viktig og meningsfull del av hverdagen, hvor barna får delta aktivt i å mate, stelle og kose med dyrene. Kontakt med dyr styrker barnas emosjonelle læring, øker selvfølelsen, fremmer sosial trygghet og utvikler evnen til empati.

Vi ønsker at barna skal oppleve glede og mestring gjennom stell og føring av dyrene, samtidig som de får erfare det gode samspillet og fellesskapet mellom mennesker og dyr. Stell og føring foregår på en lystbetont måte, og barna bytter på å ha ansvar sammen med de voksne. Gjennom dette lærer barna om dyrenes behov for trivsel og velvære. Vi legger stor vekt på at barna skal få utvikle en naturlig trygghet rundt dyr, og ingen skal presses inn i situasjoner der de føler seg utrygge.

I Lillelia gårdsbarnehage ønsker vi å gi barna kunnskap om hvor maten vi spiser, og klærne vi bruker kommer fra. Mange barn i dag har lite erfaring med dette, og derfor er det viktig for oss at barna får delta aktivt i prosesser som gjør dem bevisste på naturens ressurser og sammenhenger.

Gjennom å dyrke grønnsaker i kjøkkenhagen og drivhuset, får barna erfaring med hvordan maten spirer, vokser og høstes. De opplever gleden ved å se kyllinger bli ruget frem, og lærer at høna gir oss egg, mens sauen gir oss ull som kan brukes til klær.

Som gårdsbarnehage er det også viktig for oss å formidle livets gang. Barna får oppleve at dyr kan bli syke og at noen dyr dør. Vi legger til rette for at disse erfaringene skjer på en trygg måte, gjennom samtaler, bøker, lek og refleksjon sammen med de voksne. Slik utvikler barna en naturlig forståelse for livets ulike faser, og lærer å møte både glede og sorg med trygghet og støtte fra fellesskapet. Dyrehold og landbruk gir oss en unik mulighet til å lære barna sammenhenger i naturen, ansvar, omsorg og respekt for levende skapninger. Vi lærer også forskjellen på nyttedyr og kosedyr, og gir barna innsikt i hvor mye av det vi bruker i hverdagen som har sin opprinnelse i naturen.

Et viktig element i vår miljøopsatsing er kildesortering. Barna blir gradvis kjent med hvorfor det er viktig å sortere avfall, hva som skal i de ulike dunkene, og hva som skjer videre med avfallet. Vi sorterer plast, papir, glass, hermetikk og restavfall, og bruker plansjer med tydelige symboler for å gjøre dette forståelig for barna. Gjennom hele året jobber vi med å bevisstgjøre barna på betydningen av kildesortering og gjenbruk, og hvilke produkter som kan lages av avfallet. Barna får konkrete erfaringer med miljøtiltak og lærer om samspillet i naturen, noe som bidrar til å utvikle positive holdninger, gode vaner og miljøbevissthet.

Vi ønsker også å gi barna en forståelse for at ting har en verdi. Når leker går i stykker, eller når utstyr blir ødelagt fordi det ikke behandles med omtanke, er det viktig at barna lærer at det ikke bare er å kjøpe nytt. Vi snakker med barna om å reparere, gjenbruke og ta vare på det vi allerede har. På denne måten lærer barna å vise respekt både for naturens ressurser og for fellesskapets eiendeler.

Gjennom disse erfaringene ønsker vi å gi barna et grunnlag for å ta gode miljøvalg senere i livet, og en bevissthet om at små handlinger i hverdagen kan ha stor betydning for både naturen og fellesskapet.

«Barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» - Rammeplan for barnehagen

Medvirkning handler i stor grad om deltakelse i fellesskapets aktiviteter og om å bli sett og hørt. Vi ønsker å gi barna opplevelsen av å eie sin egen barndom, ved at de får mulighet til å påvirke det som er viktig og meningsfullt for dem. Det barna uttrykker gjennom lek, aktiviteter, ord og kroppsspråk skal få betydning for hvordan vi planlegger og tilrettelegger det pedagogiske arbeidet. Vår rolle som voksne er å støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst.

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

- Vi er oppmerksomme på barnas non-verbale kommunikasjon, meninger og ideer, og lytter aktivt til dem. Barna blir sett og hørt, og på denne måten lærer de tidlig om demokrati. Vi tar beslutninger som gagnar fellesskapet, ikke bare enkeltindivider.
- Vi skaper lekemiljøer som inviterer til utforskning og eksperimentering.
- Vi gir barna gode valgmuligheter når det gjelder leker og aktiviteter.
- Gjennom observasjon følger vi barnas interesser og lek, og bruker dette som grunnlag for valg av temaer og prosjekter.
- Barna skal oppleve trygghet og bli sett i fellesskapet.
- Vi legger til rette for aktiviteter som styrker relasjoner mellom barna og de voksne.

Medvirkning er en viktig del av barnas introduksjon til det demokratiske samfunnet, hvor alle har rett til å uttrykke seg og bli tatt på alvor. Barnehagen planlegges og organiseres slik at det er rom og tid for barns innspill. Leken har en sentral plass, og gjennom leken får barna mulighet til å medvirke sammen med andre i meningsfulle fellesskap.

Vårt mål er at barna får være aktive medskapere i egen hverdag, og at de gjennom eget initiativ og interesser tilegner seg ny kunnskap og erfaring.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Du er den viktigste personen i ditt barns liv og har hovedansvaret for barnets oppvekst. Samtidig ønsker vi i Lillelia gårdsbarnehage å støtte deg i denne viktige oppgaven. Vi legger stor vekt på et nært og godt samarbeid med barnas foresatte, fordi vi sammen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Vi ønsker å være en åpen og fleksibel barnehage, men vi må også ta hensyn til hele barnegruppen og fellesskapet. Selv om vi ikke alltid kan imøtekomme alle individuelle ønsker, vil vi alltid møte foreldre med respekt og gi gode forklaringer. På den måten håper vi å skape forståelse for de vurderingene vi gjør i barnehagehverdagen.

SLIK JOBBER VI FOR ET GODT SAMARBEID:

- Alle barn og foresatte ønskes hjertelig velkommen ved ankomst i barnehagen.
- Vi legger til rette for daglige samtaler mellom personalet og foresatte.
- Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler i løpet av året, og ved behov kan det avtales flere.
- Det holdes minst ett foreldremøte årlig. Et møte med fokus på foreldrekompasset i regi av Fredrikstad kommune. Her ber vi foreldrene komme med ønsker for tema.
- Samarbeidsmøter mellom foreldre, ansatte og eiere arrangeres hvert år, hvor foreldrene kan gi innspill til barnehagens innhold.
- Vi gjennomfører brukerundersøkelser hvert år for å få tilbakemeldinger.
- Viktig informasjon om barnet deles ved levering og henting.
- Vi bruker kommunikasjonssystemet MyKid
- Månedsbrev sendes ut med oppsummering av det som har skjedd i barnehagen.
- Det arrangeres flere sosiale sammenkomster som markering av FN-dagen, Luciafeiring, påskefrokost, 17. mai-feiring og sommerfest.

FOR Å BIDRA TIL ET GODT SAMARBEID OG TRIVSEL FOR BARNA BER VI DERE:

- Følge med på månedsbrev, MyKid og andre skriftlige beskjeder.
- Registrere fravær, sykdom eller sen ankomst i MyKid innen kl. 09.30.
- Snakke positivt om andre barn, foreldre og barnehagen når barnet hører på.
- Ta medansvar for at alle barn inkluderes i fellesskapet, og samarbeide med barnehagen for å motvirke ekskludering og mobbing.
- Holde orden på barnets garderobeplass, merke alt tøy og utstyr, og sørge for at barnet har nok skiftetøy.
- Ta kontakt med personalet ved levering og henting.
- Være tydelig ovenfor barnet når du går fra barnehagen.
- Respektare barnehagens åpningstid og være ute innen kl. 16.45.
- Dele viktig informasjon med personalet, for eksempel endringer i familiesituasjon, sykdom, våkenetter, nye telefonnummer eller endringer i barnets behov.
- Holde barnet hjemme ved smittsomme sykdommer eller dersom barnet ikke er i god form.
- Passe på at porten alltid er lukket for barnas sikkerhet.
- Ikke la bilen stå på tomgang, både av miljøhensyn og sikkerhet.
- Rygg bilen på plass ved henting og levering. Dette er anbefalt av Trygg trafikk for å skape bedre oversikt og forhindre påkjørsel.

Vi i Lillelia gårdsbarnehage er opptatt av å få til et nært og godt samarbeid med barnas foresatte. Vi har et felles ansvar for at barnets trivsel og utvikling ivaretas.

OVERGANGER

NÅR BARNET STARTER I BARNEHAGEN

- Før oppstart i barnehagen i august tilbys alle nye barn med foresatte å komme på besøk i barnehagen en avsatt tid 1 gang pr uke mellom kl 09.30 – 10.30.
- Vi gjennomfører et foreldremøte for nye foreldre i juni før oppstart.
- Når barnet begynner i barnehagen skal barnehagen i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.
- Det er veldig individuelt hvordan barn tilpasser seg den nye barnehagehverdagen, men det er uansett lurt å sette av minimum tre dager til tilvenningen og helst 5 dager. Dette er også vårt utgangspunkt når vi tar imot nye barn og foreldre. Dersom dere har bedre tid, er dette bare positivt. Tilvenningsplanen tilpasses da den tiden som er til rådighet.
- Barnehagen tilpasser rutiner til enkeltbarna. De sover når de er trøtte og spiser når de er sultne. Vi organiserer tiden slik at barna får tid til å bli kjent med hverandre og knytte seg til personalet.
- I løpet av de tre første dagene i barnehagen gjennomføres det en foreldresamtale hvor vi prater om hvordan barnets første leveår har vært, hvilke rutiner de har og barnas individuelle behov.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

I Lillelia legger vi til rette for at barna får god tid og ro til å bli kjent med både de andre barna og de ansatte når de bytter avdeling. Når barnet flyttes over fra Litago til Dagros vil vi i forkant varsle foreldrene i god tid. Barnet vil den siste tiden før de bytter avdeling være på besøk på Dagros med en trygg voksen. De vil få delta ved måltid, være med de store barna på tur og leke på det store uteområdet for å bli kjent med barna og voksne på avdelingen. Vi har åpne dører mellom avdelingene på morgen og ettermiddag og barna vandrer ofte mellom avdelingene. I juni har avdelingene overføringsmøte seg imellom for å sikre god informasjonsflyt om barna. Siden vi er en liten barnehage vil de fleste barna oppleve at overgangen går greit.

OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

I september starter vi opp med skolegruppe en gang i uken. Siste året i barnehagen skal være noe spesielt. Vi ønsker å gi femåringene forutsetninger, glede og vilje til å lære, og vi ønsker å gjøre overgangen fra barnehagen til skole så trygg som mulig for alle barn. Vårt mål er at femåringene skal ta avskjed med barnehagen på en god måte, og glede seg til å begynne på skolen.

Mål for skolegruppa:

Tilrettelegge for at overgang mellom barnehage og skole blir en positiv opplevelse for barna. Gjøre barna klare til å ta imot den kunnskapen de skal tilegne seg. Vi samarbeider med Fredrikstad kommune og skolene barna skal starte på for å få til en så fin overgang som mulig for barna.

Dette øver vi på:

- Lytte til andre og vente på tur
- Ta imot beskjed og gjennomføre
- Konsentrasjon
- Å klare å sitte i ro
- Riktig blyantgrep
- Inneha impulskontroll og egenledelse
- Håndtere brutte forventninger
- Selvstendighetstrening
- Skrive navnet sitt
- Leke med og introdusere de for bokstaver og tall

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagens pedagogisk virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal tilrettelegge for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier slik at barna får et tilrettelagt tilbud i tråd med rammeplan og barnehageloven.

Slik gjør vi det for å nå de målene vi har satt oss og for å sikre alle barn en god utvikling:

- Personalet planlegger, dokumenterer og reflekterer over den pedagogiske virksomheten med utgangspunkt i barnas interesser og initiativ, personalets kunnskap og foreldrenes tilbakemeldinger.
- Gjennomfører planleggingsdager, personalmøter på kveldstid, avdelingsmøter, ledermøter og refleksjonsmøter på tvers av avdelingene. På disse arenaene planlegger og vurderer vi vårt arbeid. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. For personalet er det viktig å vurdere om vi når våre mål. Vi setter av tid til refleksjon i møter, og justerer ved behov. En god barnehage er i kontinuerlig utvikling, og vurderingsarbeidet skjer fortløpende gjennom året og i forkant av ny årsplan.
- Gir ut månedsbrev.
- Daglige samtaler med foresatte.
- Vi sørger for nødvendig kompetanseheving gjennom intern og ekstern kursing, samt gjennom planleggingsdager.
- Vi dokumenterer aktivitetene i barnehagen gjennom bilder, det henges opp plakater fra temaer vi har arbeidet med. Når vi har prosjekter eller andre aktiviteter i barnehagen, vil du se barnas egen dokumentasjon, blant annet i form av produkter de har laget eller noe de fremfører. Vi legger mest vekt på prosessen, og produktet er et resultat av denne. Vi vil bruke dokumentasjonen til å reflektere over hva barna lærer, kan og er opptatt av.
- Vi benytter ulike kartleggingsverktøyet for å kartlegge kvaliteten i barnehagen.
- Daglig dokumenteres aktiviteter og opplevelser på "Dagen i dag" på MyKid

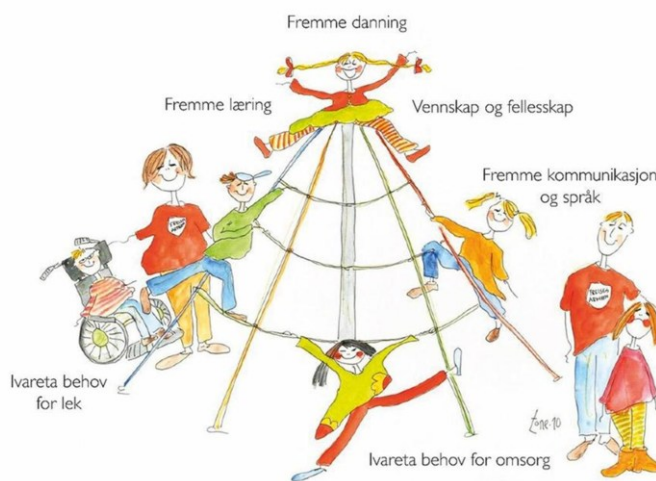
BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

PROGRESJON

Progresjon betyr å avansere. Det du ikke får til nå, får du kanskje til om noen timer, dager eller 1 år!

Vi ønsker at barna i løpet av barnehageårene skal få ulike opplevelser og erfaringer, og de skal lære stadig mer. Vår oppgave er å gi barna oppgaver de mestrer, samtidig som vi skal gi dem utfordringer slik at de har noe å strekke seg mot. Antall år i barnehage før skolestart kan variere, likevel skal aktivitetene tilpasses og forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle behøver ikke være med på alt. Vårt mål er at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang.

Dette gjøres ved at personalet følger opp og utvider det barna allerede er opptatt av. Uavhengig av hvilken rekkefølge erfaringene kommer i, vil opplevelsene bli rikere desto flere erfaringer du får.

Slik gjør vi det ...

- Tilrettelegger i forhold til alder og modenhet.
- Sikrer progresjon gjennom bruk av pedagogisk dokumentasjon.
- Grupper etter alder og modning. Barna avanserer i gruppene og innholdet i gruppene er lagt til rette for barna.
- De eldste barna har egen skolegruppe.
- Barna gis muligheter til å strekke seg og gis utfordringer samtidig som vi fokuserer på det de mestrer.

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

- Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.
- Gjennom barns naturlige, lekende, nysgjerrige og utforskende tilnærming til verden møter de teknologien fordomsfritt og uredd. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte, slik at dette danner grunnlag for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen.

Den digitale praksisen i barnehagen skal ikke erstatte fysisk lek, naturopplevelser eller sosiale relasjoner, men være et supplement som beriker barnas helhetlige utvikling.

TVERRFAGLIG SAMARBEID

Barnehagen samarbeider med flere aktører for å bidra til å skape trygge oppvekstsvilkår for barna i barnehagen. Det er viktig at barnehagen og de kommunale tjenestene har et velfungerende og godt samarbeid for best å utnytte hverandres særegne kompetanse for at barna og deres familier skal få den hjelpen de har rett på og behov for så tidlig som mulig.

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, helsestasjon, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPS), logoped, Høgskolen i Østfold, NAV, videregående skoler etc.

Lillelia gårdsbarnehage har fra 2018 vært praksisbarnehage. Det innebærer at vi tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen ved HIOF. Studenter under utdanning bidrar blant annet til å rette et kritisk blikk på den daglige praksisen i en barnehage. Flere av våre pedagoger (barnehagelærere) er praksislærere og har hovedansvar for oppfølging av barnehagelærerstudenter.

BARNEHAGENS ARBEID MED FAGOMRÅDENE

I hverdagen går fagområdene hånd i hånd og vil være til stede på ulike måter i lek, samspill og rutinesituasjoner. Når vi tar utgangspunkt i ett av de syv fagområdene, vil de andre områdene dukke opp som naturlige deler av helheten. Noen ganger legger vi til rette for planlagte aktiviteter og prosjektarbeid, men vi vet at for barna er det hverdagslivet som er det virkelige liv. Derfor er det viktig for oss å legge kvalitet i hverdagsrutinene og å utnytte det store læringspotensialet som finnes der.

Vårt mål er å gjøre det faglige arbeidet til en naturlig del av hverdagen. Temaene vi jobber med er tilpasset både alder og modning, og barna vil møte mange av de samme temaene på nytt – men med nye utfordringer, ny forståelse og ny erfaring. På denne måten bygger vi progresjon og dybdelæring. De ulike fagområdene i rammeplanen gjenspeiler det som har interesse og egenverdi for barna, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og god helse.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

I vår barnehage ønsker vi å skape et rikt og inkluderende språkmiljø hvor alle barn får utvikle sin språkforståelse og uttrykkskompetanse.

Tiltak for å nå målet

- Tilby rim, regler, sanger, eventyr, fortellinger og tekster
- Oppmuntre til lek med rim, rytme, lyder, ord og improvisasjon for å stimulere språklig nysgjerrighet og bevissthet.
- Gi barna erfaringer med muntlige fortellinger, høytlesning, dialoger, lekeskrift, tegning og tidlig lese- og skriveaktivitet.
- Støtte barna i å bruke språk til å uttrykke følelser, meninger, løse konflikter, bygge relasjoner og delta i lek.
- Invitere barna til samtaler som fremmer undring, spørsmål, refleksjon og fortelling. Stille åpne spørsmål til barna.
- Tilby bøker, bilder, digitale medier, musikk og andre uttrykksformer som inspirerer til språkglede og læring.
- Være aktive språkmodeller som lytter, utvider og støtter barnas språkbruk, tilpasser kommunikasjonen og skaper engasjerende språksituasjoner.
- Bruke leseappen Polyino med barna.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barna skal få mulighet til å uttrykke seg fritt og skapende gjennom ulike kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. De skal utvikle fantasi, kreativ tenkning og skaperglede, oppleve mestring og utforske kulturelt mangfold i et inkluderende fellesskap.

Tiltak for å nå målet

- Tilrettelegge for lek og skapende aktiviteter med tilgang på varierte materialer, verktøy og uttrykksformer.
- Gi rom for frilek, rollelek, fantasilek og åpne kunstaktiviteter uten fasit.
- Tilby skapende aktiviteter etter felles opplevelser som turer, forestillinger, bøker, samtaler osv.
- La barna oppleve kunst og kultur, sammen prosjekter, samlingsstunder og forestillinger.
- Gi barna anledning til å uttrykke seg gjennom dans, musikk, drama, fortellinger, billedkunst og digitale medier.
- Lage utstillinger og la barna få vise frem sitt arbeid til andre.
- Samtaler med barna om det de ser, lager og opplever, å anerkjenne deres egne tolkninger og perspektiver.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Barna skal oppleve bevegelsesglede, trivsel og mestring gjennom allsidige aktiviteter, utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold. De skal bli trygge på egen kropp med respekt for egne og andres grenser.

Tiltak for å nå målet

- Tilby variert kroppslig lek både inne og ute med utfordringer tilpasset barnas alder og ferdigheter.
- Samtale med barna om kroppen, følelser og grenser, og støtte dem i å sette og respektere egne og andres grenser.
- Innarbeide rutiner for håndvask og personlig hygiene gjennom daglige aktiviteter.
- Inkludere barna i mat- og måltidsaktiviteter, som matlaging, servering og samtaler om sunn mat og matens opprinnelse.
- Legge til rette for hvile, aktivitet og gode rutiner som fremmer helhetlig helse og velvære.
- Gi rom for risikofylt lek og utfordringer som fremmer kroppsbeherskelse og selvstendighet under trygge rammer.
- Skape inkluderende måltidssituasjoner og lekemiljøer som fremmer sosialt samspill og fellesskapsfølelse.
- Være aktive og tilstedeværende, støtte, veilede og utfordre barna i kroppslige aktiviteter og gode helsevaner.
- Praktisere anbefalte helsefremmende og forebyggende tiltak i tråd med nasjonale retningslinjer for barns helse.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barna skal oppleve glede og nysgjerrighet i møte med naturen, utforske naturens mangfold og fysiske fenomener, samt utvikle respekt og forståelse for bærekraftig samspill med naturen.

Tiltak for å nå målet

- Legge til rette for turer og opphold i ulike naturområder året rundt. Tilby materialer fra naturen til lek og eksperiment.
- Organisere regelmessige uteaktiviteter i alle årstider med fokus på sansing, lek og naturopplevelser.
- Gjennomføre enkle eksperimenter med vann, lys, vind, temperatur, tyngdekraft m.m. sammen med barna.
- Samtale om hvordan vi kan ta vare på naturen, sortere søppel, spare energi og bruke naturressurser med omtanke.
- Observere og lære om dyra i barnehagen og nærområdet. Ta vare på insekthotell, fuglebrett og andre tiltak som fremmer dyreliv.
- Bruke snekkerboden og tilby ulike byggematerialer og verktøy.
- Snakke om årstider, vekst, dyr og menneskets utvikling på en alderstilpasset måte gjennom bøker, aktiviteter og samtaler.
- Gi barna tid til å stille spørsmål, prøve ut egne tanker og delta i refleksjonssamtaler om opplevelser i natur og teknologi.
- Få kjennskap til ulike former for teknologi gjennom bruk av kamera, ipad, easyscope o.l.

ANTALL, ROM OG FORM

Vi legger til rette for at barna får oppleve matematikk som en naturlig del av hverdagen. Gjennom lek, bevegelse og utforskning får barna erfaring med telling, former, mønster, plassering, sammenligning og måling. Vi bruker både konkrete materialer, turer i nærmiljøet og digitale hjelpemidler for å vekke nysgjerrighet og matematikkglede. Vi ønsker at barna skal oppleve undring, mestring og glede ved å oppdage matematiske sammenhenger.

Tiltak for å nå målet

- Telle sammen i garderoben, ved borddekking, i turgrupper og under rydding. Bruke fingersanger og rim med tall.
- Innføre enkle brettspill og telle-leker.
- La barna sortere duploklosser, knapper, naturmaterialer eller gjenstander etter farge, form eller størrelse. Bruke tema som "store og små", "mange og få".
- Bruke byggeklosser, puslespill og tegning for å utforske former. Lage mønster med perler, klosser, farger eller naturmaterialer. Utforske former i nærmiljøet og på tur.
- Skape hinderløyper inne og ute som trener orientering, begreper som "over", "under", "mellom", "bak", "foran". Bruke kropper og sansene i bevegelseslek og konstruksjonslek.
- Måle med målebånd, linjal, skritt eller snorer – f.eks. "Hvem er lengst?", "Hvor mange bøker lang er bordet?". Sammenligne vekter og volumer i vannlek, matlaging og sandkasselek.
- Skape små matematiske utfordringer i hverdagen: "Hvordan kan vi dele frukten i like biter?", "Hvor mange barn får plass på matta?". Oppmuntre barna til å stille egne spørsmål og finne løsninger sammen.

ETIKK RELIGION OG FILOSOFI

Gjennom året skal barna møte ulike verdier, tankesett og tradisjoner. Vi skal bruke fortellinger, høytider og filosofiske samtaler til å styrke barnas refleksjon, etiske bevissthet og respekt for mangfold. Vi gir barna mulighet til å undre seg, stille spørsmål og dele egne tanker i et trygt fellesskap. Vi skal også støtte barna i å utvikle toleranse, empati og forståelse for at vi kan være forskjellige, men likeverdige.

Tiltak for å nå målet

- Bruke enkle fortellinger fra ulike religioner og livssyn (f.eks. Bibelen, koranen). Snakke om høytider som jul, påske, Eid, gjennom samtaler, bilder, musikk og mat.
- Feire høytider barna kjenner til hjemme, inkludere nye tradisjoner ved hjelp av foreldre.
- Samtale med barna om rett og galt, empati, rettferdighet og vennskap. Bruke hverdagssituasjoner og konfliktløsning som utgangspunkt.
- Bruke "filosofiske spørsmål" i samlinger, f.eks. «Hvor kommer vi fra?», «Hva er rettferdig?», «Hva betyr det å være snill?». La barna få tenke høyt, undre seg og lytte til hverandre.
- Snakke om og synliggjøre ulike språk, kulturer og familier. Jobbe bevisst med inkludering i lek og aktivitet.
- Lese bøker som speiler mangfold og ulikhet.
- Jobbe med «å gjøre gode valg», vente på tur, dele med andre, si unnskyld. Bruke dramatisering, rollespill og konkret støtte i konfliktsituasjoner.
- Innhente informasjon om barnas kulturelle og religiøse bakgrunn. Invitere foreldre til å dele tradisjoner, mat eller musikk fra egen kultur.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

I barnehagen ønsker vi at barna skal oppleve fellesskap og tilhørighet. Gjennom turer i nærmiljøet blir de kjent med steder, yrker og tradisjoner. Vi markerer ulike høytider og kulturer, og legger vekt på demokrati og medvirkning ved å ta barnas tanker og spørsmål på alvor.

Tiltak for å nå målet

- La barna få påvirke valg av turmål, prosjekter og samlingsinnhold. Bruk barnemøter, stemmegivning eller "dagens hjelper".
- Tur til bibliotek, butikk, park, lekeplass og også med kollektivtransport. Snakke om hvordan man ferdes trygt i nærmiljøet.
- Invitere lokale eldre eller foreldre inn i barnehagen for å fortelle, synge eller lage mat. Deltakelse i 17. mai-feiring og merkedager. Feire Samefolkets dag (6. februar) med samisk musikk, fortellinger og mat. Bruke enkle samiske ord og begreper i hverdagen.
- Jobbe med barnas rettigheter gjennom Barnekonvensjonen, og bruk av konkret materiell som f.eks. «Rettighetsplakater» og «Barnerettighetsbøker».

ÅRSHJUL 2025 - 2026

August 2025	Datoer å merke seg
3. August	Oppstart av nytt barnehageår
14. og 15. August	Planleggingsdager, barnehagen stengt
September 2025	
9. September	Foreldremøte -Litago
16. September	Foreldremøte - Dagros
Uke 37,38 og 39	Sikkerhetsuker
Oktober 2025	
23. Oktober	Markering av FN-dagen. Innsamling Forut
November 2025	
November	Foreldresamtaler
18. November	Planleggingsdag, Barnehagen stengt
Desember 2025	
2. Desember	Julespill
12. Desember	Lucia
15. Desember	Nissefest
22. Desember	Julebord for barna
24. Des– 01. Jan	Julestengt
Januar 2026	
2. Januar	Planleggingsdag, Barnehagen stengt
Januar	Foreldreundersøkelse
Februar 2026	
6. Februar	Markering av Samefolkets dag
13. Februar	Karneval
Mars 2026	
1. Mars	Frist for å søke barnehageplass.
10. Mars	Barnehagedagen
21. Mars	Verdensdagen for downs syndrom, markeres ved å ha på to ulike sokker
26. Mars	Påskefrokost for foreldre og barn
28. Mars – 6. April	Påkestengt
April 2026	
Mai 2026	
Mai	Frivillig foreldresamtaler
1. Mai	Arbeidernes dag, barnehagen stengt
Mai	Foreldremøte og foreldresamtaler
14. Mai	Kristihimmelfartsdag, barnehagen stengt
15. Mai	Vi markerer nasjonaldagen
20. Mai	Barnehagefotografering
22. Mai	Planleggingsdag, barnehagen stengt
25. Mai	2. Pinsedag, barnehagen stengt
29. Mai	Fotballtrøyefredag, vise vår støtte til barn og unge med kreft
Mai	Besøksdager nye barn
Juni 2026	
11. juni	Sommerfest
15. Juni – 19. Juni	Regnbueuke
Juni	Besøksdager nye barn
Juli 2026	
Uke 28, 29 og 30	Sommerstengt

ÅRSHJUL 2026 - 2027

August 2026	
1. August	Oppstart av nytt barnehageår
13. og 14. August	Planleggingsdager, barnehagen stengt
September 2026	
8. September	Foreldremøte -Litago
10. September	Foreldremøte - Dagros
Uke 38	Brannvernuke
Oktober 2026	
26. Oktober	Markering av FN-dagen. Innsamling Forut
November 2026	
November	Foreldresamtaler
19. November	Planleggingsdag, Barnehagen stengt
Desember 2026	
4. Desember	Julespill
8. Desember	Nissefest
12. Desember	Lucia
19. Desember	Julebord for barna
24. Des– 01. Jan	Julestengt
Januar 2027	
4. Januar	Planleggingsdag, Barnehagen stengt
Januar	Foreldreundersøkelse
Februar 2027	
5. Februar	Markering av Samefolkets dag
15. Februar	Karneval
Mars 2027	
1. Mars	Frist for å søke barnehageplass.
18. Mars	Påskefrokost for foreldre og barn
21. Mars	Verdensdagen for downs syndrom, markeres ved å ha på to ulike sokker
20. Mars – 9.Mars	Påkestengt
April 2027	
Mai 2027	
Mai	Frivillig foreldresamtaler
Mai	Foreldremøte og foreldresamtaler
6. Mai	Kristihimmelfartsdag, barnehagen stengt
7. Mai	Planleggingsdag, barnehagen stengt
14. Mai	Vi markerer nasjonaldagen
17. Mai	Nasjonaldagen og 2. Pinsedag, barnehagen stengt
20. Mai	Barnehagefotografering
28. Mai	Fotballtrøyefredag, vise vår støtte til barn og unge med kreft
Mai	Besøksdager nye barn
Juni 2026	
10. juni	Sommerfest
14. Juni – 18. Juni	Regnbueuke
Juni	Besøksdager nye barn
Juli 2026	
Uke 28, 29 og 30	Sommerstengt

Oversikten er laget med forbehold om endringer.